

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Ssk/78/2022
Identifikačné číslo spisu: 1020201574
Dátum vydania rozhodnutia: 27. júna 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:1020201574.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu Zdenky Reisenauerovej a Mgr. Michala Novotného, v právnej veci žalobcu: L. P., M.. XX. XX. XXXX, Q. R. Č.. XX, R. U., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10 Bratislava, v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX X zo dňa 17. septembra 2020 v spojení s opravou č. BA - 438862/2021 zo dňa 25. 2. 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/24/2021-67 zo dňa 15. 11. 2021, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.
Žalovanej náhradou troch kasačného konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

1. Napadnutím rozsudkom č. k. 23Sa/24/2021-67 zo dňa 15. 11. 2021 Krajský súd v Nitre ako správny súd zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej XXX XXX XXXX X zo dňa zo dňa 17. septembra 2020 v spojení s opravou č. BA - 438862/2021 zo dňa 25. 2. 2021 (ďalej preskúmané rozhodnutie), ako aj rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. 3. 2020. (ďalej prvostupňové rozhodnutie).

2. Prvostupňovým rozhodnutím zo dňa 10. 3. 2020 žalovaná podľa § 293ej zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 105/2019 Z.z. (ďalej zákon o sociálnom poistení) zamietla žiadosť žalobcu o nové určenie sumy starobného dôchodku a od 1. januára 2020 mu naďalej patrí starobný dôchodok v doteraz vyplácanej v sume. Podľa § 69c ods. 1 citovaného zákona mu od 10. 4. 2020 znížila vyrovnávací príplatok na sumu 42,90 EUR mesačne. V odôvodnení uviedla, že suma starobného dôchodku sa podľa § 293ej a § 66a citovaného zákona v znení zákona č. 105/2019 Z.z. určí ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku a sumy starobného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky. Fiktívna suma je suma dôchodku, ktorá by poistencovi patrila, ak by sa československé obdobie dôchodkového poistenia a hrubé zárobky získané počas tohto obdobia

hodnotili výlučne podľa právnych predpisov Slovenskej republiky. Fiktívna suma starobného dôchodku bola určená právoplatným rozhodnutím žalovanej o určení vyrovnávacieho príplatku a to ku dňu priznania starobného dôchodku podľa § 66 ods. 1. citovaného zákona. Takto určená fiktívna suma sa ďalej valorizovala podľa § 82 citovaného zákona na 906,90 EUR mesačne. Suma starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky ku dňu určenia sumy starobného dôchodku podľa § 293ej, teda ku dňu 1. 1. 2020 je 10.988 Kč mesačne, čo po prepočítaní referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou platným ku dňu určenia starobného dôchodku je 432,46 EUR mesačne. Suma starobného dôchodku sa určila podľa § 293ej ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku a sumy starobného dôchodku vyplácaného podľa právnych predpisov Českej republiky, teda 906,90 EUR mínus 432,46 EUR rovná sa 474,44 EUR mesačne. Suma takto určená je nižšia ako úhrn sumy vyplácaného starobného dôchodku 431,60 EUR mesačne, ktorá bola určená podľa § 66 ods. 1 a sumy vyrovnávacieho príplatku 60 EUR mesačne, ktorá bola určená podľa § 69b citovaného zákona. Preto od 1. 1. 2020 naďalej patrí žalobcovi starobný dôchodok v doteraz vyplácanej sume 431,60 EUR mesačne a vyrovnávací príplatok v sume 60 EUR mesačne. Ďalej žalovaná rozhodovala o novej výške vyrovnávacieho príplatku podľa § 69c ods. 1 citovaného zákona. Podľa tohto ustanovenia sa prihliada na fiktívnu sumu starobného dôchodku k 31.1. kal. roka, v ktorom sa novo určuje suma vyrovnávacieho príplatku. Ku dňu posúdenia nároku na sumu starobného dôchodku podľa § 293ej, to je k 1. 1. 2020, je táto suma 906,90 EUR mesačne. Od tohto dňa ku dňu, ku ktorému sa novo určuje suma vyrovnávacieho príplatku, t. j. do 31. 1. 2020, nedošlo k zmene v sume starobného dôchodku, preto sa nemení ani fiktívna suma starobného dôchodku. Podľa oznámenia Českej správy sociálneho zabezpečenia ku dňu nového určenia sumy vyrovnávacieho príplatku, to je k 31. 1. 2020, je suma starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky 10.988 Kč mesačne, t. j. 432,46 EUR mesačne. Nová suma vyrovnávacieho príplatku podľa § 69b ods. 2 citovaného zákona je určená ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku 906,90 EUR a úhrnu sumy starobného dôchodku podľa právnych predpisov Slovenskej republiky 431,60 EUR a sumy starobného dôchodku vyplácaného podľa právnych predpisov Českej republiky 432,46 EUR. Suma vyrovnávacieho príplatku k 31. 1. 2020 je tak 42,90 EUR mesačne.

3. Na základe odvolania vo veci rozhodla žalovaná, ktorá preskúmaným rozhodnutím zo dňa 17. 9. 2020 prvostupňové rozhodnutie potvrdila a odvolanie žalobcu zamietla. K námietke, že bolo prihliadnuté k nesprávnej výške starobného dôchodku poberaného z Českej republiky uviedla, že na účely určenia sumy vyrovnávacieho príplatku a prepočtu sa prihliadalo na sumu 10.988 Kč, ktorá účastníkovi konania podľa nositeľa poistenia Českej republiky patrí od 1. januára 2020. Túto sumu oznámila Česká správa sociálneho zabezpečenia žalovanej a na jej prepočet sa použil výmenný kurz platný 1. januára 2020. Nakoľko je k 31. 1. 2020 t. j. ku dňu posudzovania ďalšieho nároku na výplatu vyrovnávacieho príplatku úhrn starobného dôchodku zo sociálneho poistenia SR a starobného dôchodku z dôchodkového poistenia ČR nižší ako fiktívna suma starobného dôchodku, vyrovnávací príplatok sa novo určil od splátky starobného dôchodku splatnej od apríla 2020.

4. Správny súd v napadnutom rozsudku k namietanej sume starobného dôchodku priznaného Českou správou sociálneho zabezpečenia poukázal na tvrdenie žalovanej, že uvedená suma 10.988 Kč patrí žalobcovi už od 1. 1. napriek skutočnosti, že výplatný termín má až 26. dňa v mesiaci. Ak by uvedená suma zvýšenia starobného dôchodku patrila až od výplatného termínu, žalobcovi by prináležala iba pomerná časť zvýšenia, nie jeho plná suma. Žalovaná pre presné zistenie sumy vyplácaného starobného dôchodku kontaktovala Českú správu sociálneho zabezpečenia, aby tak bola presne stanovená suma. Čo sa týka prepočítania sumy starobného dôchodku podľa § 293ej zákona o sociálnom poistení, žalovaná správne rozhodla, keď zamietla žiadosť žalobcu o prepočítanie starobného dôchodku, pretože úhrn vyplácaného starobného dôchodku a vyrovnávacieho príplatku k 1. 1. 2020 je vyšší ako suma starobného dôchodku určená podľa § 293ej citovaného zákona. V tomto smere sa stotožnil s výpočtom, ako ho uviedla žalovaná. Čo sa týka prepočtu vyrovnávacieho príplatku podľa § 69c zákona o sociálnom poistení, konštatoval, že žalovaná má povinnosť každoročne k 31. 1. nanovo určiť túto sumu. Nové určenie sumy vyrovnávacieho príplatku sa určí tak, že sa porovná fiktívna suma starobného dôchodku upravená o príslušné zvýšenia patriace od priznania vyrovnávacieho príplatku, s úhrnom dôchodkov vyplácaných zo SR a ČR k 31. januáru kalendárneho roka. Suma vyrovnávacieho príplatku sa nanovo určuje až dovtedy, kým má vyrovnávací príplatok

kladnú hodnotu. Ak už vyrovnávací príplatok nemá kladnú hodnotu, nárok na výplatu vyrovnávacieho príplatku zanikne. V prípade žalobcu k tomuto dňu úhrn starobného dôchodku zo sociálneho poistenia SR a starobného dôchodku z dôchodkového poistenia v ČR je nižší ako fiktívna suma starobného dôchodku, preto sa vypočítal nový vyrovnávací príplatok, nižší ako pôvodne určený. K námietke žalobcu, že žalovaná postupovala podľa neplatného právneho predpisu uviedol, že právna úprava vyrovnávacieho príplatku bola od 1. 1. 2020 zo zákona o sociálnom poistení vypustená, avšak od tohto dátumu nárok na vyrovnávací príplatok zaniká iba vtedy, ak poberateľ vyrovnávacieho príplatku požiadala o nové určenie sumy svojho starobného dôchodku podľa predpisov účinných od 1. 1. 2020 a súčet súm jeho vyplácaného starobného dôchodku a vyrovnávacieho príplatku je nižší ako nová úprava sumy starobného dôchodku. V opačnom prípade sa podmienky nároku na vyrovnávací príplatok od 1. 1. 2020 posudzujú podľa predpisov účinných do 31. 12. 2019.

5. Proti tomuto rozsudku podal kasačnú sťažnosť žalobca. Namietal dve základné skutočnosti. Prvou bolo, že neexistuje žiadosť, ktorou by žiadal o prepočítanie starobného dôchodku k 1. 1. 2020. Zákon ako podmienku prepočítania starobného dôchodku vyžaduje žiadosť. Žalovaná konala nad rámec zákona o sociálnom poistení, keď žiadosť zamietla. Ďalšou namietanou skutočnosťou bolo, že podľa názoru žalobcu pri výpočte sumy starobného dôchodku žalovaná nesprávne stanovila sumu starobného dôchodku vyplácaného z Českej republiky v hodnote 10.988 Kč. Rozhodnutie o zvýšení jeho starobného dôchodku z ČR na 10.988 Kč k 1. 1. 2020 neexistovalo, bolo vydané až 20. 1. 2020 a podľa neho sa vyplácaný dôchodok zvyšuje od januárovej splátky, t. j. od 26. 1. 2020. Podľa jeho názoru sa starobný dôchodok mal prepočítať sumou 10.340 Kč, ktorá mu bola vyplácaná ku dňu 1. 1. 2020 podľa valorizácie z roku 2019. Ak vyrovnávací príplatok prepočítava žalovaná ku dňu 31. 1. 2020 z českého starobného dôchodku 10.988 Kč, potom ku dňu prepočtu starobného dôchodku ku dňu 1. 1. 2020 musí byť suma českého starobného dôchodku menšia o hodnotu valorizácie, teda 10 340 Kč. Právny predpis Českej republiky zákon č 155/1995 Sb. definuje vznik nároku na výplatu zvyšovaných dôchodkov splnením podmienok stanovených v tomto zákone pre vznik nároku na dôchodok a na jeho výplatu v znení platnom ku dňu 1. 1. 2020 od januárovej splátky dôchodku, nie od 1. januára. Poukázal na novelizáciu tohto zákona ku dňu 1. 1. 2022. Novelizované znenie upravuje zvyšovanie vyplácaných starobných dôchodkov od 1. 1. v roku, v ktorom sa dôchodky zvyšujú. K tomuto tvrdeniu predložil tlačovú správu Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 10. 1. 2022. Žiadal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a zaviazal žalovanú prepočítať sumu starobného dôchodku ku dňu 1. 1. 2020 podľa ním stanovených kritérií tak, že určená suma starobného dôchodku 499,9 EUR nie je menšia ako doteraz vyplácaná súhrnná suma starobného dôchodku a vyrovnávacieho príplatku, čím mu zaniká vyrovnávací príplatok.

6. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti vyjadrila podaním zo dňa 1. 3. 2022. Žiadala kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a jej prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), po oboznámení sa s administratívnym a súdnym spisom a dôvodmi kasačnej sťažnosti túto vyhodnotil ako nedôvodnú s nasledovných dôvodov:

8. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovanej, ktorým potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým žalovaná podľa § 293ej zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. 1. 2020 zamietla žalobcovu žiadosť o nové určenie sumy starobného dôchodku s tým, že od 1. 1. 2020 mu naďalej patrí starobný dôchodok v doteraz vyplácanej sume. Zároveň podľa § 69c ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom do 31. 12. 2019 rozhodla, že od 10. apríla 2020 mu znižuje vyrovnávací príplatok na sumu 42,90 EUR mesačne.

9. Podľa § 69c ods. 1 a zákona o sociálnom zabezpečení v znení účinnom do 31. 12. 2019 suma vyrovnávacieho príplatku sa novo určuje vždy k 31. januáru kalendárneho roka a prvýkrát sa novo určí k 31. januáru kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom bol vyrovnávací príplatok priznaný. Pri určení novej sumy vyrovnávacieho príplatku sa prihliada na fiktívnu sumu starobného dôchodku alebo fiktívnu sumu predčasného starobného dôchodku určenú podľa § 69b ods.

3, zvýšenú za obdobie od priznania vyrovnávacieho príplatku do 31. januára kalendárneho roka, v ktorom sa novo určuje suma vyrovnávacieho príplatku. Vyrovnávací príplatok v novo určenej sume sa vypláca od splátky starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona splatnej v apríli kalendárneho roka, v ktorom sa novo určila suma vyrovnávacieho príplatku, do splátky starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona splatnej v marci nasledujúceho kalendárneho roka. Na účely určenia novej sumy vyrovnávacieho príplatku sa starobný dôchodok priznaný podľa predpisov Českej republiky prepočítava na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou,^{56ab}) ktorý je platný 1. januára kalendárneho roka, v ktorom sa novo určuje suma vyrovnávacieho príplatku.

Podľa § 69b ods. 2 prvá veta citovaného zákona suma vyrovnávacieho príplatku poistenca, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, sa ku dňu vzniku nároku na vyrovnávací príplatok určí ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku a úhrnu sumy vyplácaného starobného dôchodku podľa tohto zákona, sumy vyplácaného starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky, sumy starobného dôchodku alebo sumy predčasného starobného dôchodku vyplácaného na základe zmluvy o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia 1) alebo dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom 1) a sumy vyplácaného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu.2)

Podľa § 293ej, ods. 1, 2, 3 citovaného zákona v platnom znení ak nárok na vyrovnávací príplatok vznikol pred 1. januárom 2020, podmienky nároku na vyrovnávací príplatok a na jeho výplatu sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.

Ak poistencovi uvedenému v § 66a ods. 1, § 68a a § 73a ods. 1 vznikol nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok pred 1. januárom 2020, Sociálna poisťovňa určí sumu dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020 na jeho žiadosť len raz ku dňu prvého nároku na výplatu dôchodku po 31. decembri 2019.

Suma starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku určená podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020 nesmie byť nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak starobný dôchodok bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, alebo sumy predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 a sumy vyrovnávacieho príplatku.

10. Z administratívneho spisu bolo zistené, že na základe žiadosti žalobcu zo dňa 4. 1. 2020, ktorá došla žalovanej dňa 8. 1. 2020, žalovaná prepočítala podľa § 293ej žalobcovi starobný dôchodok ku dňu 1. 1. 2020. Zohľadnila pritom špecifickú situáciu u žalobcu, ktorému bola suma starobného dôchodku priznaná podľa § 66a zákona o sociálnom poistení, pričom v spojení s § 293ej ods. 2 sa suma dôchodku od 1. 1. 2020 určí ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku a sumy starobného dôchodku vyplácaného podľa predpisov ČR. Fiktívna suma starobného dôchodku bola žalobcovi určená právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne o určení vyrovnávacieho príplatku zo dňa 26. 2. 2016, ktorým bol žalobcovi podľa § 69b ods. 1 tohto zákona od 1. 1. 2016 priznaný vyrovnávací príplatok. Ďalej sa na účely určenia fiktívnej sumy zohľadnili všetky zmeny (valorizácie), ktoré nastali v sume starobného dôchodku odo dňa tohto priznania tak, že fiktívna suma určená k 1. januáru. 2020 je 906,90 EUR mesačne. Ďalej žalovaná zistila sumu starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky ku dňu určenia starobného dôchodku, t. j. ku dňu 1. 1. 2020. Z administratívneho spisu vyplýva, že ohľadne zistenia tejto skutkovej okolnosti žalovaná komunikovala s Českou správou sociálneho zabezpečenia, pričom zo správy zo dňa 15. mája 2020 vyplýva, že Česká správa sociálneho zabezpečenia vypláca dôchodky do Slovenskej republiky na účty v mene EUR pravidelne mesačne, vždy za celý kalendárny mesiac od 1. do 30. (31.) dňa v mesiaci a to platí i pre január, kedy je valorizovaná/zvýšená čiastka poukazovaná celá za celý mesiac január. Ďalej z potvrdenia Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 19. mája 2020 vyplýva, že žalobca od Českej správy sociálneho zabezpečenia poberá starobný dôchodok pred dosiahnutím dôchodkového veku, ktorý činí od 1. 1. 2020 čiastku 10.988 Kč mesačne. Zo správy Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 2. júna 2020 vyplýva, že v prípade žalobcu bola od januárovej splátky dôchodku vykonaná valorizácia starobného dôchodku a jeho dôchodok bol zvýšený z čiastky 10.340 Kč mesačne na čiastku 10.988 Kč

mesačne. Pretože splatnosť dôchodku (rovnako ako u všetkých ostatných dôchodcov bývajúcich v zahraničí) je prvého dňa v mesiaci, prináleží dôchodok vo zvýšenej výške už od 1. 1. 2020. Napokon rovnaká informácia vyplýva aj zo správy Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 5. júna 2020, ktorá informáciu rozšírila tak, že u výplat na Slovensko postupuje Česká správa sociálneho zabezpečenia tak, že výplaty sa vykonávajú dopredu pravidelne mesačne vždy za obdobie od prvého dňa do tridsiateho prvého dňa v mesiaci a poukazované sú medzi 22. až 26. dňom v mesiaci na ČNB. Žalovaná teda na základe takto vykonaného dokazovania správne vychádzala z výšky starobného dôchodku podľa právnych predpisov ČR ku dňu 1. 1. 2020 10.988 Kč, čo predstavuje 432,46 EUR mesačne.

11. Ďalší výpočet sumy starobného dôchodku v zmysle § 293ej ods. 3 bol nasledovný: Výška fiktívnej sumy starobného dôchodku mínus suma starobného dôchodku vyplácaného podľa právnych predpisov ČR. Suma starobného dôchodku určená podľa § 293ej je tak 474,44 EUR mesačne. V zmysle § 293ej ods. 3 táto suma starobného dôchodku nesmie byť nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 a sumy vyrovnávacieho príplatku. Bolo nesporné, že žalobca ku dňu 31. 12. 2019 poberal starobný dôchodok vo výške 431,60 EUR a zároveň vyrovnávací príplatok v sume 60 EUR. Po spočítaní týchto súm výsledná suma 491,60 EUR je vyššia ako suma starobného dôchodku určená podľa § 293ej (suma 474,44 EUR), preto žalobcovi bola správne ku dňu 1. 1. 2020 ponechaná pôvodná suma starobného dôchodku 431,60 EUR spolu s vyrovnávacím príplatkom 60 EUR.

12. Čo sa týka nového prepočtu vyrovnávacieho príplatku podľa § 69c ods. 1 citovaného zákona v znení účinnom do 31. 12. 2019 v spojení s § 293ej ods. 1, tu je relevantným dátum 31. január kalendárneho roku. Pri určení novej sumy vyrovnávacieho príplatku sa prihliada na fiktívnu sumu starobného dôchodku, zvýšenú za obdobie od priznania vyrovnávacieho príplatku do 31. januára kalendárneho roka, v ktorom sa novo určuje suma vyrovnávacieho príplatku. V prípade žalobcu bola fiktívna suma starobného dôchodku určená ku dňu, ku ktorému sa posúdil nárok na určenie sumy starobného dôchodku podľa § 293ej, teda ku dňu 1. 1. 2020 a to vo výške 906,90 EUR mesačne. V medziobdobí od 1. januára 2020 do 31. januára 2020 sa táto suma nijako nezvýšila, preto sa vychádzalo z tejto sumy. Novourčená suma príplatku sa v zmysle § 69b ods. 2 citovaného zákona určí ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku a úhrnu sumy starobného dôchodku podľa právnych predpisov SR a starobného dôchodku podľa právnych predpisov ČR. V prípade žalobcu tzn. 906,90 EUR mínus (431,60 EUR + 432,46 EUR) rovná sa 42,90 EUR. Kasačný súd konštatuje, že žalovaná správne vypočítala novourčenú sumu vyrovnávacieho príplatku 42,90 EUR mesačne.

13. Kasačný súd vzhľadom na obsah administratívneho spisu a výpočet uvedený v oboch preskúmaných rozhodnutiach konštatuje, že oba nároky, o ktorých bolo rozhodované, boli posúdené vecne správne. Bol to jednak nárok na prepočítanie starobného dôchodku podľa § 293ej podľa zákona účinného od 1. 1. 2020 a jednak nárok na vyplácanie vyrovnávacieho príplatku podľa § 69c ods. 1 citovaného zákona za obdobie od 31. januára. V oboch prípadoch a žalovaná správne vychádzala z fiktívnej sumy starobného dôchodku, ktorá bola žalobcovi už určená právoplatným rozhodnutím Sociálnej poisťovne o určení vyrovnávacieho príplatku z 26. februára 2016. Táto suma bola následne valorizovaná a ku dňu 31. 12. 2019 dosiahla sumu 906,90 EUR mesačne. Ďalej žalovaná správne vychádzala aj z výšky sumy starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky. Pri v poradí prvom nároku na prepočet starobného dôchodku ku dňu 1. 1. 2020 vychádzala z preukázanej sumy tohto dôchodku k tomuto dňu a pri v poradí druhom nároku vychádzala zo sumy tohto starobného dôchodku ku dňu 31. 1. 2020. V oboch prípadoch bola výška starobného dôchodku vyplácaného Českou správou sociálneho zabezpečenia 10 988 Kč mesačne, ako vyplýva z potvrdení nachádzajúcich sa v administratívnom spise žalovanej. Žalovaná taktiež správne vychádzala z výšky starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky 431,60 EUR mesačne a z výšky poberaného vyrovnávacieho príplatku ku dňu 1. 1. 2020 60 EUR mesačne.

14. Pri posudzovaní nároku na nové určenie starobného dôchodku od 1. 1. 2020 bolo zistené, že úhrn sumy starobného dôchodku podľa slovenských predpisov 431,60 EUR mesačne a poberaného vyrovnávacieho príplatku 60 EUR mesačne je vyšší ako starobný dôchodok vypočítaný k 1. 1. 2020

(474,44 EUR mesačne), a preto žalovaná správne v tejto časti rozhodla, že žalobcovi naďalej patrí starobný dôchodok doteraz vyplácanej sumy.

15. Čo sa týka v poradí druhého rozhodovaného nároku, a to nového prepočtu vyrovnávacieho príplatku, bolo preukázané, že úhrn sumy starobného dôchodku podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a starobného dôchodku podľa právnych predpisov Českej republiky je práve o 42,90 EUR nižší ako fiktívna suma starobného dôchodku 906,90 EUR, a preto práve v tejto sume žalobcovi patrí vyrovnávací príplatok, aby sa mu skutočná výmera jednotlivých starobných dôchodkov dorovнала do sumy fiktívneho dôchodku.

16. Sťažnostné námietky kasačný súd vyhodnotil ako v celom rozsahu nedôvodné. Čo sa týka námietky, že neexistuje žiadosť o prepočítanie starobného dôchodku k 1. 1. 2020, kasačný súd musí konštatovať, že toto tvrdenie žalobcu je nepravdivé a zavádzajúce. Samotný žalobca ku správnej žalobe ako prílohu číslo 1 priložil žiadosť o prepočet starobného dôchodku zo dňa 4. 1. 2020, ktorá podľa vyjadrenia žalovanej došla žalovanej dňa 8. 1. 2020. Z nej jednoznačne vyplýva, že žalobca žiada o prepočet starobného dôchodku k 1. 1. 2020. Túto skutočnosť napokon žalobca uviedol hneď v prvej vete správnej žaloby.

17. Čo sa týka druhej sťažnostnej námietky ohľadne nesprávne stanovenej sumy starobného dôchodku vyplácaného z Českej republiky v hodnote 10 988 Kč, súd konštatuje, že z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že k 1. 1. 2020 žalobca poberal starobný dôchodok podľa právnych predpisov Českej republiky, ktorý bol vyplácaný Českou správou sociálneho zabezpečenia v hodnote 10 988 Kč. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že nie je v jeho kompetencii preskúmať rozhodnutie Českej správy sociálneho zabezpečenia o valorizácii dávok sociálneho zabezpečenia, vrátane dôchodkov vyplácaných do zahraničia, teda či v prípade žalobcu Česká správa sociálneho zabezpečenia správne valorizovala starobný dôchodok žalobcu už od 1. 1. 2020. Žalovaná i správny súd správne vychádzali z preukázanej skutočnosti, že Česká inštitúcia sociálneho poistenia valorizovala dôchodok žalobcu už od 1. 1. 2020, rovnako ako ostatné dôchodky vyplácané do zahraničia. Podľa Českej správy sociálneho zabezpečenia je uplatňovaný odlišný prístup pri dôchodkoch dôchodcov bývajúcich v zahraničí oproti ostatným poberateľom dávok. Týmto postupom Českej správy sociálneho zabezpečenia možno odôvodniť tú skutočnosť, že pri ostatných poistencoch, ktorým sa vypláca dôchodok v rámci Českej republiky, bol zvýšený dôchodok vyplácaný od splátky dôchodku splatnej v januári a nový prístup, podľa ktorého sa dôchodky zvyšujú už od 1. januára kalendárneho roku, voči nim bol účinný až od 1.1.2022 (ako to vyplýva z tlačovej správy zo dňa 10. 1. 2022, ktorú žalobca predložil ku kasačnej sťažnosti).

18. Pre účely rozhodovania o žiadosti o novom určení sumy starobného dôchodku od 1. 1. 2020 a o novom určení vyrovnávacieho príplatku od 31. 1. 2020 je rozhodujúcou skutočnosťou, aká konkrétna výška starobného dôchodku bola žalobcovi vyplatená českou správou sociálneho zabezpečenia k týmto dvom dátumom. Táto skutočnosť bola jednoznačne preukázaná a bez akýchkoľvek pochybností je zrejmé, že žalobca mal za obdobie od 1. januára 2020 do 31. januára 2020 vyplatených Českou správou sociálneho zabezpečenia sumu 10 988 Kč. Žalobcova námietka, že správne orgány mali vychádzať zo sumy 10 340 Kč, ktorá mu patrila podľa predchádzajúcej valorizácie, je teda plne nedôvodná.

19. Na záver kasačný súd konštatuje, že v danom prípade nebolo potrebné prerušiť kasačné konanie v súvislosti s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. PL. ÚS 1/2023-17 zo dňa 11. januára 2023, ktorým bol na ďalšie konanie prijatý návrh NSS SR na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1. písm. a/ Ústavy SR o súlade § 69b ods. 1 písm. a/ a b/ zákona o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. januára 2016 do 31. 12. 2017 a v znení od 1. januára 2018 do 31. decembra 2019 a § 293ej ods. 1 a 2 citovaného zákona v znení účinnom od 1. 1. 2020 s čl. 12 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a čl. 55 ods. 1 Ústavy SR. V danom prípade nebol aplikovaný § 69b ods. 1 písm. a/ a b/ citovaného zákona v znení do 31.12.2019, ale § 69c v spojení s § 69b ods. 2 citovaného zákona v znení do 31.12.2019, pretože predmetom súdneho prieskumu nebolo rozhodnutie žalovanej o priznaní vyrovnávacieho príplatku v zmysle § 69b ods. 1 citovaného zákona, ale rozhodnutie o prepočítaní tohto už priznaného príplatku v

zmysle § 69c s tým, že z § 69b bol použitý len ods. 2 za účelom výpočtu konkrétnej sumy nového vyrovnávacieho príplatku. Ustanovenie o hmotnoprávných podmienkach pre priznanie vyrovnávacieho príplatku, ktoré je práve predmetom konania pred ústavným súdom, nebolo v danom prípade aplikované. Keďže toto ustanovenie (§ 69b ods. 1) nebolo aplikované, za týmto účelom nebolo použité ani prechodné ustanovenie § 293ej ods. 1, ktoré ho umožňuje aplikovať. V danej veci sa toto prechodné ustanovenie použilo na aplikáciu právnej úpravy na rozhodovanie o prepočítaní vyrovnávacieho príplatku (§ 69c a 69b ods. 2), čo nie je predmetom konania pred ústavným súdom. Rovnako sa toto namietané derogované hmotnoprávne ustanovenie (§ 69b ods. 1) neaplikovalo ani podľa § 293ej ods. 2 citovaného zákona.

20. Z vyššie uvedených dôvodov, keďže kasačná sťažnosť bola v celom rozsahu nedôvodná a kasačný súd nezistil dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku správneho súdu, kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietol.

21. O náhrade troch kasačného konania bolo v prípade žalovanej rozhodnuté podľa § 467 ods. 1. v spojení s § 168 SSP a contrario. Žalovaná, ktorá bola v konaní úspešná, má právo na náhradu trov kasačného konania, avšak súd jej náhradu nepriznal, pretože neboli splnené podmienky § 168. Žalobca ako neúspešný účastník kasačného konania nemá právo na náhradu jeho trov (§ 167 ods. 1 SSP a contrario v spojení s § 467 ods. 1 SSP).

22. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je priepustný opravný prostriedok.